

OLGU SUNUMLARI

305 KANSERLİ HASTADA TANISAL DAĞILIM (*)

LOCALISATION OF CANCER IN 305 PATIENTS

Mehmet TUNCA

SUMMARY

We have compiled 305 cancer cases seen in private practice during the 10 year period from 1981 to 1990. There were 165 male (54.1 %) and 140 female (45.8 %) patients. Among this group, 150 patients (49.18 %) could be followed up 3 months or longer and 90 cases (29.5 %) were followed until death. The most prevalent types of cancer were lung (46 cases-27.9 %) and prostate (13 cases-7.9 %) for male patients and breast cancer (44 cases-31.4 %) and non-Hodgkin lymphoma (10 cases-7.1 %) for female patients. Primary site of the cancer could not be identified in 35 cases (11.48 %).

(Key Words: Frequency, Incidence, Prevalence)

ÖZET

1981-1990 yılları arasındaki 10 yılda özel muayenehanede görülen 165'i erkek (% 54.1) ve 140'ı kadın (% 45.9) 305 hasta yaş, cinsiyet, tanı tipleri, izleme sıklığı ve süresi gibi parametrelerle incelendi. 305 hastadan 150'si (% 49.18) en az 3 ay süreyle izlenmiş ve bu hastaların 90'ında (% 29.5) izlem hastanın ölümüne kadar sürmüştür.

Erkeklerde en sık akciğer (46 hasta-% 27.9) ve prostat (13 hasta-% 7.9), kadınlarda ise meme kanseri (44 hasta-% 31.4) ve Hodgkin dışı lenfoma (10 hasta-% 7.1) görülmüştür. Hastaların 35'inde (% 11.48) kanserin primeri saptanamamıştır.

(Anahtar Sözcükler: Lokalizasyon, Sıklık)

(*) : IX. Ulusal Kanser Kongresi'nde
(2-7 Haziran 1991, İZMİR) serbest bildiri olarak
tebliğ edilmiştir.

Yazışma: Dahiliye Uzmanı (Dr. M. Tunca)
1440 Sokak 6/203 Alsancak, 35220 İZMİR

Ülkemizde sağlık istatistik bilgileri genel olarak yetersiz sayılmakta olup hele özel muayenehanelerde görülen hastaların sıklığı ve dağılımı bilinmemektedir. Bu konuda katkıda bulunma amacıyla kanser tanısı almış hastalarımızın 10 yıllık dökümünü inceledik.

GEREÇ ve YÖNTEM

1981-1990 yılları arasında özel muayenehanede görülen ve kayıtları tutulmuş hastalar arasındaki 305 kanserli hasta yaş, cinsiyet, tanı tipleri ve oranları, izleme sıklığı ve süresi gibi parametrelerle incelendi. Patolojik tanısı bulunmayan, kayıtları eksik ve yetersiz olan hastalar araştırma dışında bırakıldı.

SONUÇ ve BULGULAR

305 kayıtlı hastanın 175'i erkek (% 58.4), 130'u kadın (% 42.6), yaş ortalamaları erkeklerde 58.2 (SD: 14.1) kadınlarda ise 54.5 (SD: 14.5) bulundu. Tüm hastaların yaş ortalaması 56.6 (SD: 14.4) idi.

Hastaların tanılma dağılımı Tablo I'de gösterilmiştir. Buna göre, erkek hastalarda en sık akciğer (44 hasta-% 27.9) ve prostat (13 hasta-% 7.9), kadın hastaların arasındaysa meme (44 hasta-% 31.4) ve lenfoma (14 hasta-% 9.3) görülmüştür. Grup olarak ele alındığı zaman gastrointestinal sistem (GİS) kaynaklı kanserler her iki cinste de önemli bir orana ulaşıyordu (40 erkek-% 24.2 ve 23 kadın-% 16.4).

Hastaların yarısına yakın bir kısmı (151 hasta-% 49.2) en az 3 ay veya ölümüne kadar izlenmişti. Öldükleri bizdeki kayıtlara geçmiş olan hasta sayısı 90'dı (% 29.5). Kanser tiplerinin orantısal dağılımı ve değişik ülkelerle karşılaştırılmasından elde edilen bulgular Tablo II'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA

Türkiye'de kanser istatistikleri ciddi olarak ele alınmış (1), fakat resmi kayıtların yetersizliği nedeniyle verilerin eksik olduğu belirtilmiştir. 1983'den beri kanser "ihbarı zorunlu" hastalıklar arasına alınmıştır. 1983-1989 yılları arasındaki % 17'lik nüfus artışının 5 misli bir ihbar artışı ile birlikte olmasına karşın hala veriler çok eksiktir. 1983'de 9339 olan kanser ihbarı 1989'da % 91.7'lik bir artış ile 17905'e ulaşmıştır. Ama gerçek rakamın 65.000-100.000 dolaylarında olduğu tahmin edilmektedir (1, 2, 3).

Serbest hekimlerin kanserli hastaları ne sıklıkta gördükleri uzmanlık dallarına ve konuya karşı duydukları ilgiye göre değişmektedir. Sunulan veriler 10 yıllık tam-gün muayenehane pratiği süresince görülen 305 hastaya aittir. Bu hastalar toplam hastaların yaklaşık % 3.5'ini oluşturuyordu.

Kanserli hastaların yarısına yakın en az 3 ay, 90 hasta (% 29.5) ise hayatlarının sonuna kadar izlenebilmiştir. Ülkemizde resmi sağlık kurumlarının kanserle ilgileri ve eşgüdülerinin düzeyi genellikle düşüktür. Bizim kişisel gözlemlerimiz ise hekimin ilgi ve sorunu paylaşma çabalarının izleme oranını olumlu yönde etkileyeceğini düşündürmektedir.

Hastalarımızın kanser tanıları Türkiye genelinde duyurulan kanser tanı tiplerine orantısal olarak benzer bir dağılım gösteriyordu (Tablo II). Bu oranlar Avrupa Topuluğu (A. T.) ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri (A. B. D.)'nden elde edilen verilerle karşılaştırıldığı zaman bazı istisnalar dışında yine oldukça paralel sonuçlar bulunmuştur. Ülkemizde kanser tiplerinin diğer Batı ülkelerinden çok farklı olmayan oranlar içinde dağıldıklarını düşünüyoruz.

Sonuç olarak, onkoloji hastaları için hastalıkları uzmanları için önemli ve ilginç bir hasta grubudur. Düzenli izlenebilir olasılıkları yüksektir ve çok yönlü sorunlarıyla kendilerine ayrılan zamanı sonuna kadar hak ettiklerini söyleyebiliriz.

TABLO I: 305 Hastada tanı ve cinsiyet

TANI	KADIN	ERKEK	TOPLAM	(%)
Akciğer	4	46	50	16.4
Lenfoma	15	9	24	7.9
GİS (*)	23	40	63	20.6
Meme (**)	44	—	44	14.4
Kadın Genital (**)	13	—	13	4.3
Prostat (***)	—	13	13	4.3
Testis (***)	—	7	7	2.3
Primeri bilinmeyen	14	22	36	11.8
Diğerleri	17	38	55	18.0
TOPLAM	130	175	305	100.0

(*) : Gastrointestinal sistem

(**) : Salt kadın
Kadın Genital: Over ve uterus

(***) : Salt erkek

TABLO II: Değişik Ülkelerdeki Kansere Tiplerinin Dağılımı (Sayılar Yüzde [%] Olarak Verilmiştir.)

ERKEK	A.T.			
	A.B.D.	Ülk. (5)	Türkiye(3)	(*)
Hastalar				
Akciğer	22	21	30.9	26.3
Kolon+Rektum	14	11	5.5	7.5
Mide	3.3	8.5	7.0	5.7
Prostat	18	13	3.0	7.5
KADIN				
Meme	26	24	35.5	33.9
Kolon+Rektum	15	14	5.6	6.9
Uterus+Over	17	9	15.3	10
Akciğer	9	4	5.7	3.1

A.B.D. : Amerika Birleşik Devletleri

A.T. : Avrupa Topluluğu

(*) : Bizim çalışmamız

KAYNAKLAR

1. Fırat D. *Türkiye'de kanser istatistikleri. Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu yayını. Ankara, 1982.*2. *Türkiye'de 1983 yılı kanser görülme sıklığı. T.C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kansere Savaş Müdürlüğü yayını. Ankara, 1983.*3. *Kanser ihbarlarının değerlendirilmesi 1989. T.C. Sağlık Bakanlığı Kansere Savaş Daire Başkanlığı yayını. Ankara, 1990.*4. Silverberg E, Lubera JA. *Cancer statistics, 1983. Ca 1983; 33 (1) :26.*5. Jensen OM, Estève J, Moller H, Renard H. *Cancer in the European Community and its member states. Eur J Cancer 1990; 26: 1167-256.*

Dergimize

ABONE

OLDUNUZ MU?

Not: Abone formu derginin sonundadır.